

en af disse Beregninger ser man, at det rullende Materiels Værdi er beregnet med Fradrag af 25 pCt., men jeg har det Indtryk, at man lige saa godt kunde have trukket 33 pCt., 40 pCt. eller et andet Procenttal fra. Paa Basis af disse Skøn regner man for 31. Marts 1902 Statsbanernes Værdi til 180 Mill. Kr., hvad der paa mig gør Indtryk af sikkert at være for højt regnet. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man burde være standset ved et lavere Tal. Siden 1902 er man gaaet videre nogenlunde i det gamle Spor ved stadig at opføre de nye Udgifter uden at tage tilstrækkelig Hensyn til den indtraadte Værdiforringelse. Det eneste Minus, man finder i Statusopgørelsen, er, som Ordføreren gjorde opmærksom paa, de ganske forsvindende Beløb for udrangeret Materiel foruden nogle Smaasummer for Bortsalg af Arealer. Alt i alt finder man i de 8 Aar, som siden den Tid ere forløbne, et Plus, der paa den Maade fremkommer paa noget over 70 Mill. Kr., saaledes at vi skulde staa oppe paa 250,3 Mill. Kr., hvad der svarer til en Anlægs kapital af næsten 130,000 Kr. pr. Banekilometer, hvad jeg synes gør et ret usandsynligt Indtryk.

Jeg skal nu ikke komme ind paa hele denne Opgørelsesmaade, og heller ikke komme ind paa hele Posteringsystemet i Finansloven. At den rent forretningsmæssig set er irrationel, staar for mig som noget, der er ganske givet. Men dermed blive selvfølgelig ogsaa de Konsekvenser, som Regeringen uddrager deraf, ganske illusoriske. Den eneste forretningsmæssig set rationelle Opgørelse over Statsbanernes, ikke fiktive, men virkelige Værdi, som jeg har set, er foretagen af Kommunaldirektør Westergaard og findes i et Hefte af Nationaløkonomisk Tidsskrift, som er omdelt paa vore Pladser. Det giver, med en årlig Afskrivning af 3 pCt. af Anskaffelsesværdien, bortset fra Ekspropriationsomkostningerne pr. 31. Marts 1909 159,5 Mill. i Stedet for 250,3 Mill., som Generaldirektoratet og Trafikministeren regne med. Det er jo en lille Difference paa 90,8 Mill. og giver et betydelig mindre flatterende, men sikkert betydelig mere sandfærdigt Billede af det Aktiv, Staten besidder i Statsbanerne.

Maa jeg overfor det ærede Medlem

for Horsens Landkreds (P. T. Nielsen) gøre opmærksom paa, at hvis han vil kræve ikke blot Forrentning, men ogsaa Afskrivning af Anlægsværdien for Statsbanerne, maa han selv ved Opgørelsen af Statsbanernes Værdi følge en lignende Beregningsmaade som den, Hr. Westergaard har fulgt, og desuden maa der i saa Tilfælde tages Hensyn til de store Beløb, der under Driftsudgifter ere opførte til Fornyelse og Vedligeholdelse af Materiel. Det kommer til at give et noget andet Billede. Jeg skal dog ikke komme ind paa de Principper, der ere fulgte i Statsregnskaberne og i Statsbanernes årlige Beretninger, eller komme ind paa, hvor misvisende de efter min Opfattelse ere. Men jeg vil sige, at hvis der endda var System i Galskaben, saa havde man da noget at rette sig efter. Men det er der slet ikke. Det, der karakteriserer disse Opgørelser, er den komplette Mangel paa System, den fuldstændige Principløshed, der hersker. I Bilagene til § 6 paa Statsregnskaberne finder man detaljerede Oplysninger om de nye Værdier, der hvert enkelt Aar ere komne til og have bragt Aktivmassen til at svulme op, saaledes at den nu kræver forøget Forrentning. Jeg skal ikke nægte, at det er ret mærkværdige Ting, man finder der. Paa sidste Statsregnskab findes der f. Eks. en Udgift af 105,943 Kr. 51 Øre til Foranstaltninger paa Aarhus Statsbanestation i Anledning af Landsudstillingen i Aarhus i 1909, og Aaret i Forvejen findes der under samme Post en Sum af 70,000 Kr. Det er altsaa meget nær op imod 176,000 Kr., som Publikum udi Tid og Evighed skal forrente i Form af højere Takster, fordi man for et Par Aar siden havde en Udstilling i Aarhus og maatte foretage nogle for en stor Del interimistiske Foranstaltninger i den Anledning. Eller man finder en Post paa 2,140,834 Kr. 32 Ø. til Anlæg af Københavns Personbanegaard m. m., og hvis man tager de sidste 6 Finansaar under eet, finder man Poster paa næsten 9 Mill. Kr. alene paa denne Konto. Det er kun et enkelt Eksempel blandt de mange paa det meningsløse i, at Udbyttet skal beregnes i Forhold til Aktiver, som ganske vist i og for sig ere Værdier, men først blive effektive og give Nyttetvirkning en